

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та права

Кафедра менеджменту, бізнесу і адміністрування

МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ

***МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ
РОБОТИ***

для вивчення дисципліни
здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти
денної та заочної форм навчання
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Затверджено рішенням
навчально-методичної комісії
факультету менеджменту,
адміністрування та права
протокол № 3 від 11.11.2024р

УДК 351/354(072)

Схвалено
на засіданні кафедри менеджменту, бізнесу і адміністрування
протокол №4 від 08.11.2024 р.

Рецензенти:

Лозинська Т.М., доктор наук з державного управління, професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

Бутенко Т.А., канд. екон. наук, доц., доцент кафедри інформаційних технологій, кібернетики та захисту інформації Державного біотехнологічного університету

М52 Методи досліджень у публічному управлінні: методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» / Держ. біотехн. ун-т; авт.-уклад.: Г.П. Пасемко, О.М. Таран, Ю.В. Павлюк – Харків : [б. в.], 2024. – 35 с.

Методичні вказівки для практичних занять та самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форм навчання, спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» розроблені у відповідності з програмою курсу «Методи досліджень у публічному управлінні».

УДК 351/354(072)

Відповідальний за випуск: Ю.М. Сагачко, канд. екон. наук, доцент.

© Г.П. Пасемко, О.М. Таран, Ю.В. Павлюк, 2024
© ДБТУ, 2024

ВСТУП

Предметом вивчення навчальної дисципліни є загальні закономірності розвитку науки та наукового знання, методологічні основи проведення наукового дослідження у публічній сфері.

Базовими дисциплінами для успішного засвоєння програмного матеріалу дисципліни є «Нормотворчість та правозастосування в публічному управлінні», «Стратегічне управління та інструменти форсайту в публічній сфері», «Діджиталізація процесів публічного управління», «Електронне урядування та е-демократія», «Сучасні підходи та напрями розвитку публічного управління і адміністрування».

Дана навчальна дисципліна забезпечує формування таких програмних результатів навчання:

ПРН4. Використовувати сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

ПРН12. Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків.

ПРН13. Визначати пріоритетні напрями найкращих практик міжнародного публічного управління, адаптувати підходи європейської інтеграції до умов діяльності організацій та органів публічного управління в Україні.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни «Методи досліджень у публічному управлінні»: надати майбутнім фахівцям з публічного управління та адміністрування систематизоване уявлення про теоретичне і практичне підґрунтя для ефективного проведення наукових досліджень, ознайомити здобувачів вищої освіти із методологією, методами й інструментарієм дослідження, раціональним плануванням дослідницької діяльності та інформаційним забезпеченням науково-дослідної роботи, основними вимогами щодо оформлення наукових результатів, сформувати наукову та академічну культуру здобувачів вищої освіти.

Завдання вивчення дисципліни: сприяти розумінню історії розвитку науки; особливостей та структури наукового знання; засвоєнню методологічних основ проведення наукового дослідження; ознайомленню з особливостями проведення наукових досліджень в публічній сфері, основними складовими процесу наукового дослідження; засвоєнню основ теорії методу та застосування методів емпіричних досліджень в публічній сфері; розумінню процесу організації та планування науково-дослідної роботи; формуванню уявлення щодо системи наукової діяльності в Україні.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів 4	Статус дисципліни:	
	<i>обов'язкова</i>	
Змістових модулів –	Рік підготовки:	
	2-й	2-й
	Семестр	
Загальна кількість годин - 120	1 -й	1 -й
	Лекції	
	20 год.	
	Практичні, (семінарські)	
	20 год.	
	Лабораторні	
	- год.	- год.
	Самостійна робота	
	80 год.	год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4; самостійної роботи – 8	Вид контролю: Екзамен	

Структура навчальної дисципліни

Назва розділів та тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота	Загальний обсяг	Аудиторних				Самостійна робота
		усього	в тому числі					усього	в тому числі			
			лекції	лабораторні	практичні				лекції	лабораторні	практичні	
РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 1. Поняття методології публічного управління в сучасній науці	22	8	4		4	14	20	2	1		1	18
Тема 2. Становлення і розвиток методології публічного управління в Україні	22	8	4		4	14	20	2	1		1	18
Тема 3. Напрями розвитку методології публічного управління в Україні	22	8	4		4	14	20	2	1		1	18
Тема 4. Методи дослідження публічного управління як складного соціального організму	18	4	2		2	14	20	2	1		1	18
<i>Разом за розділом 1</i>	84	28	14		14	56	80	8	4		4	72
Розділ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ												
Тема 5. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження публічного управління та адміністрування	16	4	2		2	12	20	2	1		1	18
Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрантів з публічного управління та адміністрування	20	8	4		4	12	20	2	1		1	18
<i>Разом за розділом 2</i>	36	12	6		6	24	40	4	2		2	36
Всього годин	120	40	20	-	20	80	120	12	6	-	6	108

РОЗШИРЕНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ

РОЗДІЛ 1. МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ:

СУТНІСТЬ, ЗМІСТ, ПОНЯТТЯ

Тема 1. Поняття методології публічного управління в сучасній науці

Методологія в широкому розумінні. Методологія та діяльність. Методологія як система підходів, принципів, способів (методів) наукового дослідження. Методологія як теорія про використання методів наукового дослідження. Методологія наукової діяльності і методологічні основи пізнавальної та практичної діяльності. Розвиток методології науки про публічне управління. Теоретичні уявлення про методологію публічного управління. Методологічний аспект досліджень публічного управління.

Оновлення методологічних підходів у визначенні сутності, змісту публічно-управлінських та державно-управлінських процесів та явищ, формування системи наукових поглядів та цінностей із означених сфер публічного управління. Методи публічного управління. Методика дослідження. Типи методів за ознаками. Математичні, статистичні методи, моделювання. Системний підхід. Загальнологічні підходи – системний, структурно-функціональний, синергетичний, компаративний. Рефлексія.

Методи управління. Переконавання і примус. Класифікація методів управління. Завдання методології публічного управління. Доктрини публічного та державного управління. Закономірності публічного управління. Цілеутворення. Ієрархічність. Комунікативність. Історичність. Еквіфінальність. Стабільність. Ефективність управлінських рішень та дій. Принципи публічного управління та адміністрування. Адміністративно-правові принципи. Системно-цільові принципи. Системно-функціональні принципи. Системно-організаційні принципи. Адаптивні принципи. Людський чинник: професіоналізм, активність, ініціативність, інноваційність, моральність. Принцип стратегічного мислення.

Тема 2. Становлення і розвиток методології публічного управління в Україні

Етапи та умови становлення методології публічного управління в Україні. Класифікація методологічних напрямів у суспільних науках. Поняття парадигми. Парадигмальний підхід. Етапи розвитку методології публічного управління в Україні.

Розвиток методології публічного управління у сучасній Україні. Конституційна модернізація: місцеве самоврядування, територіальна організація, адміністративна реформа. Сервісний характер публічно-владної діяльності. Закону України «Про адміністративні послуги». Зміни до Конституції (2014 р.).

Модель стійкого соціально-економічного розвитку. Людиноцентризм як критерій сучасної методології публічного управління. Системна функція методології публічного управління.

Тема 3. Напрями розвитку методології публічного управління в Україні

Реалізація методології публічного управління в умовах реформування публічної адміністрації в Україні. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики». Принципи внутрішньої та зовнішньої політики України. Система публічної адміністрації в Україні. Процес реформування органів публічної адміністрації в Україні.

Удосконалення методології публічного управління в Україні. Концептуалізація, проектування, наукове обґрунтування та забезпечення категоріально-понятійним апаратом, моделювання, модернізація. Поширені підходи в публічному управлінні та адмініструванні. Поєднання та застосування системного та ситуаційного підходів. Розвиток управлінських технологій. Стратегічне планування. Публічна стратегія та публічна політика. Дотримання та вдосконалення управлінської культури.

Основні напрями вдосконалення методології публічного управління в Україні. Новітні моделі-підходи сучасного управління суспільним розвитком: синергетичний, глобалізаційний, ціннісний, екологічний, консенсусний та інтеграційний, інформаційно-інноваційний, корпоративний та соціальний підходи, нове публічне управління.

Тема 4. Методи дослідження публічного управління як складного соціального організму

Поняттєво-категоріальний апарат синергетичної парадигми наукового дослідження. Синергетична парадигма як рефлексивна модель антикризового державного управління. Поняття «парадигма». Понятійно-категоріальний апарат синергетичної парадигми. Інформаційна взаємодія та комунікація. Синергетичне трактування динаміки антикризового державного управління. Самоорганізація і саморегуляція в контексті структурного аналізу. Три типи процесів самоорганізації.

Структура складових частин системи. Структурний аналіз. Системний аналіз і системний синтез як методологічна засада управління як єдиного соціального організму. Сутність системного підходу. Розвиток управління як системи. Цільова комплексна програма.

Історія виникнення та етапи становлення технології форсайт. Сутність та зміст форсайту в публічному управлінні. Форсайт як процес систематичного виявлення нових пріоритетних напрямів інноваційного розвитку та можливих технологічних перспектив. Принципи методології Форсайту.

Етапи організації та проведення форсайта. Придатність або необхідність дослідження. Сфера застосування. Розроблення методології. Аналіз та оцінювання.

Характеристика методів, що використовуються при проведенні форсайт-досліджень. Класифікація методів Форсайту. Делфі. Експертні панелі. Критичні технології. Бібліометричний аналіз. Горизонтальне сканування. Комплексний підхід. Вітчизняний досвід проведення прогностичних досліджень.

РОЗДІЛ 2 . ОРГАНІЗАЦІЯ НАУКОВОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 5. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження публічного управління та адміністрування

Характеристика етапів наукового дослідження. Підготовчий чи підготовчо-організаційний етап. Збирання та обробка інформації. Аналіз та інтерпретація інформації. Впровадження одержаних результатів у практику.

Розробка програми наукового дослідження. Проблема, мета, завдання дослідження, методи їх вирішення, основні шляхи і форми впровадження в практику очікуваних результатів. Розробки концепції дослідження. Методологічний розділ.

Методико-процедурний розділ. Проблемна ситуація. Об'єкт і предмет дослідження. Визначення мети та завдань дослідження. Гіпотеза.

Характеристика окремих видів наукового дослідження. Спостереження, експеримент та вимірювання. Розробка програми наукового спостереження. Переваги експериментального вивчення об'єкта порівняно зі спостереженням.

Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу в контексті проведення наукового дослідження. Аналіз і синтез. Порівняння. Абстрагування. Узагальнення. Індукція. Дедукція. Моделювання.

Апробація та оцінка результатів наукових досліджень. Реферат. Порівняльна характеристика реферування та анотування. Вимоги до написання реферату. Наукова конференція. Тези. Тези доповіді. Вимогами до оформлення тез. Наукова стаття. Правила написання наукової статті. Наукова монографія. Патент.

Впровадження та оцінка ефективності результатів наукових досліджень. Етапи впровадження результатів дослідження у практику. Оцінка фундаментальних досліджень. Критерії оцінки результатів теоретичного дослідження. Ефективність прикладних досліджень. Загальні показники ефективності прикладних досліджень. Критеріями оцінки результатів емпіричного дослідження. Ефективність роботи дослідника. Ефективність науково-дослідної роботи групи.

Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрантів з публічного управління та адміністрування

Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Структура магістерської роботи: титульний аркуш, зміст, вступ, розділи і підрозділи основної частини, висновки, список використаних джерел, додатки.

Процес проведення магістерської роботи. Вибір теми, обґрунтування її актуальності та визначення рівня її розробленості; вибір об'єкта, предмета, визначення мети і завдань дослідження. Накопичення необхідної наукової інформації, пошук літературних та інших джерел з теми дослідження, їх вивчення та аналіз; уточнення напрямів дослідження під кутом зору його мети. Відпрацювання гіпотези та теоретичних передумов дослідження, визначення наукового завдання. Вибір методів дослідження, які становлять інструментарій для добування фактичного матеріалу і виступають необхідною умовою досягнення поставленої в дослідженні мети. Обробка,

аналіз та опис результатів експериментального дослідження. Написання тексту роботи, оформлення вступу та формування висновків, опис використаних джерел і створення додатків.

Захист кваліфікаційної роботи.

ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Поняття методології публічного управління в сучасній науці

- 1.1. Огляд літератури з питань сутності та значення методології в системі наук.
- 1.2. Теоретичні уявлення про методологію публічного управління.
- 1.3. Закономірності публічного управління.
- 1.4. Принципи публічного управління та адміністрування.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Розкрийте сутність та значення методології в системі наук.
2. Яким чином взаємопов'язані методологія і управлінська діяльність? 3. Чому методологія вважається однією зі сторін розвитку пізнання?
4. Розкрийте структуру психологічної схеми діяльності.
5. Яким чином пов'язані між собою методологія наукового дослідження та методологія практичної діяльності?
6. У яких напрямках розвивалися теоретичні уявлення про методологію публічного управління?
7. Дайте характеристику закономірностям публічного управління.
8. Назвіть принципи публічного управління та адміністрування та розкрийте їх сутність.

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.: рисунки, таблиці.

2. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

3. Казаков М.А. Феномен псевдонауки як проблема розвитку сучасного наукового пізнання : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.02 / Казаков Мстислав Андрійович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 20 с.

4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.

5. Кравченко С. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / С. О. Кравченко, О. Л. Євмешкіна. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 150 с.

6. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

7. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.

8. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Для здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування // П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. - Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 224 с.

9. Пасемко Г.П. Методологія принципу системності в державному регулюванні аграрних відносин // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць ХАРРІ НАДУ. – 2009. – №3 (26). – С. 37 – 46.

10. Пасемко Г.П. Інформаційні засади державного регулювання аграрних відносин: питання методології // зб. наук. праць ОРІДУ. – 2010. – вип. 4(40). – С.168 – 172.

11. Пасемко Г.П. Наукові засади дослідження і оцінки ефективності державного регулювання аграрних відносин // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр.- Х.: вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2011.- ВИП. 3 (34).- С.332-342.

12. Пасемко Г.П. Феменологічний підхід до проблем державного регулювання аграрних відносин // Державне будівництво [електронне видання]. – 2011. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

13. Пасемко Г.П. Результативність державного регулювання аграрних відносин: питання методології // державне регулювання інноваційного розвитку економіки

України: стратегічні пріоритети: монографія; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна - Х. : вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2014. – 320 С.

14. Пасемко Г.П., Таран О.М., Бабак Д.Е. Професіоналізм у системі публічного управління як основа розвитку персоналу публічної служби // Економіка та суспільство. 2022. по 42. url:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1650> doi: 10.32782/2524-0072/2022-42-45.

15. Пасемко Г.П., Таран О.М. Сучасні напрями розвитку публічного управління:

16. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура // Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". — 2024. — №6(47). <https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>.

17. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Напрями розвитку системи публічного управління: формування інформаційної та комунікативної політики в Україні // Електронний науково-практичний журнал «Національні інтереси України». - № 2(2) (2024). [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2\(2\)-405-420](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2(2)-405-420)

18. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетиніна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с.

19. Handbook of research methods in public administration / editors: Gerald J. Miller and Kaifeng Yang. 2nd ed. Public administration and public policy series. 992 p. URL: <http://www.blancopceck.net/Handbook.pdf>.

Тема 2. Становлення і розвиток методології публічного управління в Україні

2.1. Етапи та умови становлення методології публічного управління в Україні.

2.2. Розвиток методології публічного управління у сучасній Україні.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Назвіть етапи та умови становлення методології публічного управління в Україні.
2. Наведіть класифікація методологічних напрямів у суспільних науках.
3. Розкрийте поняття парадигми та охарактеризуйте парадигмальний підхід.
4. Які етапи розвитку методології публічного управління в Україні?
5. Як відбувається розвиток методології публічного управління у сучасній Україні?
6. Дайте характеристику конституційної модернізації: місцеве самоврядування, територіальна організація, адміністративна реформа.
7. Сервісний характер публічно-владної діяльності. Закону України «Про адміністративні послуги».
8. Які були зміни до Конституції (2014 р.)?
9. Охарактеризуйте модель стійкого соціально-економічного розвитку.
10. Людиноцентризм як критерій сучасної методології публічного управління.
11. Системна функція методології публічного управління.

Рекомендована література

1. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.
2. Закон України «Про адміністративні послуги» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>
3. Казаков М.А. Феномен псевдонауки як проблема розвитку сучасного наукового пізнання : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.02 / Казаков Мстислав Андрійович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 20 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.
5. Кравченко С. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / С. О. Кравченко, О. Л. Євмешкіна. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 150 с.
6. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

7. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Для здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування // П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. - Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 224 с.

8. Пасемко Г.П. Методологія принципу системності в державному регулюванні аграрних відносин // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць ХАРРІ НАДУ. – 2009. – №3 (26). – С. 37 – 46.

9. Пасемко Г.П. Інформаційні засади державного регулювання аграрних відносин: питання методології // зб. наук. праць ОРІДУ. – 2010. – вип. 4(40). – С.168 – 172.

10. Пасемко Г.П. Феменологічний підхід до проблем державного регулювання аграрних відносин // Державне будівництво [електронне видання]. – 2011. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

11. Пасемко Г.П. Результативність державного регулювання аграрних відносин: питання методології // державне регулювання інноваційного розвитку економіки України: стратегічні пріоритети: монографія; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна - Х. : вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2014. – 320 С.

12. Пасемко Г.П., Таран О.М. Сучасні напрями розвитку публічного управління: стратегічний форсайт як інструмент управління регіональним розвитком // Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 1, 2024. С.109-124. <https://journal-met.kh.ua/jme01249.html> DOI: 10.69803/2312-3427-2024-1-109.

13. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура // Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". — 2024. — №6(47).<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>

14. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Напрями розвитку системи публічного управління: формування інформаційної та комунікативної політики в Україні // Електронний науково-практичний журнал «Національні інтереси України». - № 2(2) (2024). [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2\(2\)-405-420](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2(2)-405-420)

15. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетиніна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с.

Тема 3. Напрями розвитку методології публічного управління в Україні

3.1. Реалізація методології публічного управління в умовах реформування публічної адміністрації в Україні.

3.2. Поширені підходи в публічному управлінні та адмініструванні.

3.4. Основні напрями вдосконалення методології публічного управління в Україні.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Згідно з якими напрямами здійснюється реалізація методології публічного управління в умовах реформування публічної адміністрації в Україні?

2. Закон України «Про засади внутрішньої і зовнішньої політики».

3. Охарактеризуйте принципи внутрішньої та зовнішньої політики України.

4. Система публічної адміністрації в Україні.

5. Охарактеризуйте поширені підходи в публічному управлінні та адмініструванні.

6. Поєднання та застосування системного та ситуаційного підходів.

7. Розвиток управлінських технологій.

8. Розкрийте зміст основних напрямів вдосконалення методології публічного управління в Україні.

9. Новітні моделі-підходи сучасного управління суспільним розвитком.

Рекомендована література

1. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.: рисунки, таблиці.

2. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

3. Кравченко С. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / С. О. Кравченко, О. Л. Євмешкіна. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 150 с.

4. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Для здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та

адміністрування // П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. - Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 224 с.

5. Пасемко Г.П. Синергетичні аспекти регулювання аграрних відносин: питання методології // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць ХарРІ НАДУ. – 2009. – №2(36). – С. 32 – 41.

6. Пасемко Г.П. Методологія принципу системності в державному регулюванні аграрних відносин // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць ХАРРІ НАДУ. – 2009. – №3 (26). – С. 37 – 46.

7. Пасемко Г.П. Інформаційні засади державного регулювання аграрних відносин: питання методології // зб. наук. праць ОРІДУ. – 2010. – вип. 4(40). – С.168 – 172.

8. Пасемко Г.П. Наукові засади дослідження і оцінки ефективності державного регулювання аграрних відносин // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр.- Х.: вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2011.- ВИП. 3 (34).- С.332-342.

9. Пасемко Г.П. Феменологічний підхід до проблем державного регулювання аграрних відносин // Державне будівництво [електронне видання]. – 2011. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

10. Пасемко Г.П., Амосов О.Ю. Зміст і суб'єкти державного регулювання аграрних відносин // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Х.: вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2012. – №1(41). – С. 10 – 18.

11. Пасемко Г.П. Результативність державного регулювання аграрних відносин: питання методології // державне регулювання інноваційного розвитку економіки України: стратегічні пріоритети: монографія; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна - Х. : вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2014. – 320 С.

12. Пасемко Г.П. Синергетично-інформаційні засади регулятивного впливу держави на аграрні відносини // Державне будівництво [електронне видання]. – 2012. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

13. Пасемко Г.П., Таран О.М., Бабак Д.Е. Професіоналізм у системі публічного управління як основа розвитку персоналу публічної служби // Економіка та суспільство. 2022. no 42. url:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1650>

doi:

10.32782/2524-0072/2022-42-45

14. Пасемко Г.П., Таран О.М. Сучасні напрями розвитку публічного управління: стратегічний форсайт як інструмент управління регіональним розвитком // Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 1, 2024. С.109-124. <https://journal-met.kh.ua/jme01249.html> DOI: 10.69803/2312-3427-2024-1-109.

15. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура // Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". — 2024. — №6(47).<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>.

16. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Напрями розвитку системи публічного управління: формування інформаційної та комунікативної політики в Україні // Електронний науково-практичний журнал «Національні інтереси України». - № 2(2) (2024). [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2\(2\)-405-420](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2(2)-405-420)

17. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетініна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с.

18. Чмиленко Ф. О. Посібник до вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" / Ф. О. Чмиленко, Л. П. Жук. – Д. : РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

Тема 4. Методи дослідження публічного управління як складного соціального організму

4.1. Поняттєво-категоріальний апарат синергетичної парадигми наукового дослідження. Інформаційна взаємодія та комунікація.

4.2. Сутність та зміст форсайту в публічному управлінні.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Синергетична парадигма як рефлексивна модель антикризового державного управління.
2. Понятійно-категоріальний апарат синергетичної парадигми.
3. Інформаційна взаємодія та комунікація.
4. Синергетичне трактування динаміки антикризового державного управління.
5. Самоорганізація і саморегуляція в контексті структурного аналізу.
6. Три типи процесів самоорганізації.
7. Структура складових частин системи. Структурний аналіз.
8. Системний аналіз і системний синтез як методологічна засада управління як єдиного соціального організму.
9. Сутність системного підходу. Розвиток управління як системи.
10. Що обумовило виникнення технології форсайту?
11. Які існують визначення технології форсайту?
12. Яка основна мета форсайту?
13. Чим форсайт відрізняється від прогнозування?
14. Які існують види форсайту?
15. Які існують переваги форсайту в порівнянні з традиційними методами соціально-економічного прогнозування?
16. В чому полягає організаційне забезпечення Форсайт-досліджень?
17. На яких принципах заснована методологія Форсайту?
18. Надайте характеристику основних методів, що використовуються при проведенні форсайт-досліджень.

Рекомендована література

1. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.
2. Кравченко С. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / С. О. Кравченко, О. Л. Євмешкіна. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 150 с.
3. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Для здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та

адміністрування // П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. - Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 224 с.

4. Пасемко Г.П. Синергетичні аспекти регулювання аграрних відносин: питання методології // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць ХарРІ НАДУ. – 2009. – №2(36). – С. 32 – 41.

5. Пасемко Г.П. Методологія принципу системності в державному регулюванні аграрних відносин // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць ХАРРІ НАДУ. – 2009. – №3 (26). – С. 37 – 46.

6. Пасемко Г.П. Інформаційні засади державного регулювання аграрних відносин: питання методології // зб. наук. праць ОРІДУ. – 2010. – вип. 4(40). – С.168 – 172.

7. Пасемко Г.П. Феменологічний підхід до проблем державного регулювання аграрних відносин // Державне будівництво [електронне видання]. – 2011. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

8. Пасемко Г.П., Амосов О.Ю. Зміст і суб'єкти державного регулювання аграрних відносин // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Х.: вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2012. – №1(41). – С. 10 – 18.

9. Пасемко Г.П. Результативність державного регулювання аграрних відносин: питання методології // державне регулювання інноваційного розвитку економіки України: стратегічні пріоритети: монографія; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна - Х. : вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2014. – 320 С.

10. Пасемко Г.П. Синергетично-інформаційні засади регулятивного впливу держави на аграрні відносини // Державне будівництво [електронне видання]. – 2012. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

11. Пасемко Г.П., Таран О.М., Бабак Д.Е. Професіоналізм у системі публічного управління як основа розвитку персоналу публічної служби // Економіка та суспільство. 2022. no 42. url:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1650>

doi:

10.32782/2524-0072/2022-42-45.

12. Пасемко Г.П., Таран О.М. Сучасні напрями розвитку публічного управління: стратегічний форсайт як інструмент управління регіональним розвитком // Журнал з

менеджменту, економіки та технологій, № 1, 2024. С.109-124. <https://journal-met.kh.ua/jme01249.html> DOI: 10.69803/2312-3427-2024-1-109.

13. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура // Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". — 2024. — №6(47).<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>

14. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Напрями розвитку системи публічного управління: формування інформаційної та комунікативної політики в Україні // Електронний науково-практичний журнал «Національні інтереси України». - № 2(2) (2024). [https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2\(2\)-405-420](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2(2)-405-420)

15. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетініна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с.

16. Handbook of research methods in public administration / editors: Gerald J. Miller and Kaifeng Yang. 2nd ed. Public administration and public policy series. 992 p. URL: <http://www.blancopceck.net/Handbook.pdf>.

Тема 5. Основні етапи та форми процесу наукового дослідження публічного управління та адміністрування

5.1. Характеристика етапів наукового дослідження.

5.2. Розробка програми наукового дослідження.

5.3. Характеристика окремих видів наукового дослідження.

5.4. Методи теоретичного узагальнення емпіричного матеріалу в контексті проведення наукового дослідження.

5.5. Апробація та оцінка результатів наукових досліджень.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Що таке реферат? Які вимоги пред'являються до його написання?
2. Чим відрізняється реферування від анотування?
3. З яких частин, зазвичай, складається реферат? Які види рефератів вам відомі?
4. Що таке наукова конференція? Які види наукових конференцій ви знаєте?

5. Що таке тези? Назвіть алгоритм формулювання тез? Які вимоги пред'являються до оформлення тез доповідей?
6. Що таке наукова стаття? Охарактеризуйте правила її оформлення.
7. Що таке монографія? Які вимоги пред'являються до монографій, що подаються на здобуття наукового ступеня?
8. Що таке патент? Які види патентів ви знаєте?
9. Що таке дисертація? Які вимоги пред'являє ВАК України до структури і оформлення дисертацій?
10. Що таке автореферат дисертації? Які вимоги пред'являє ВАК України до структури і оформлення автореферату?
11. В чому може полягати впровадження результатів наукових досліджень?
12. На основі яких показників здійснюється оцінка фундаментальних досліджень? Які критерії оцінки результатів теоретичного дослідження вам відомі?
13. Чим визначається ефективність прикладних досліджень? Назвіть критерії оцінки результатів емпіричного дослідження.
14. За якими критеріями оцінюється ефективність роботи дослідника та науково-дослідної групи?
15. На основі яких показників здійснюється розрахунок економічної ефективності впровадження нововведень?

Рекомендована література

1. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова», 2016. 20 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукового дослідження : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.

5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

6. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18681/5/Academ_4_12_red1-2.pdf.

7. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 №2657-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

8. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 №848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#top>.

10. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України [№ 2849-IX від 13.12.2022](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

11. Чмиленко Ф. О. Посібник до вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" / Ф. О. Чмиленко, Л. П. Жук. – Д. : РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

12. Шейко В. М. Організація і методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., перероб. і доповн. – К. : Знання, 2011. – 310 с.

Тема 6. Організація науково-дослідної роботи магістрантів з публічного управління та адміністрування

6.1. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження.

6.2. Етапи підготовки та виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи.

6.3. Структура кваліфікаційної роботи і загальні вимоги до її структурних частин.

Запитання для самоконтролю та перевірки знань

1. Яку роль виконує магістерська робота як кваліфікаційне дослідження у підготовці здобувача?
2. Опишіть структуру магістерської роботи.
3. Охарактеризуйте етапи підготовки магістерської роботи.
4. Опишіть загальні правила цитування і посилання на використані джерела
5. Як відбувається захист кваліфікаційної роботи?

Рекомендована література

1. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.
2. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
3. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова», 2016. 20 с.
4. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукового дослідження : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.
5. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.
6. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18681/5/Academ_4_12_red1-2.pdf.
7. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 №2657-ХІІ. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

8. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-ХІІ.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

9. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 №848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#top>.

10. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України [*№ 2849-IX від 13.12.2022*](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

11. Чмиленко Ф. О. Посібник до вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" / Ф. О. Чмиленко, Л. П. Жук. – Д. : РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

12. Шейко В. М. Організація і методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., перероб. і доповн. – К. : Знання, 2011. – 310 с.

ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧА

Самостійна робота здобувачів включає завдання до кожної теми (окремих тем) та індивідуальні завдання.

Виконання індивідуальних завдань всіма здобувачами не є обов'язковим і може здійснюватися окремими здобувачами з власної ініціативи або за пропозицією викладача. Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни носить самостійний характер виконання окреслених завдань і тематично охоплює загальне змістовне навантаження з навчального курсу.

Індивідуальне завдання виконується під час вивчення курсу і може бути оцінене максимально у 20 балів. Воно включає виконання завдання за визначеною темою. Індивідуальне завдання з дисципліни складається із двох частин: теоретичної і практичної. Здобувач має право самостійно обрати тему та зміст роботи з обов'язковим її погодженням з викладачем. В процесі виконання завдання здобувач має опрацювати літературні джерела з посиланнями на них у тексті роботи. При цьому робота має носити творчий характер і бути спрямованою на вирішення певної проблеми та на висловлення особистого погляду автора роботи на питання, які розглядаються в роботі. Індивідуальне завдання виконується здобувачем самостійно під керівництвом викладача на протязі вивчення дисципліни. Мета – надати здобувачу можливість проявити здібності до дослідницької роботи, використовуючи знання, одержані в процесі оволодіння навчальним матеріалом.

Індивідуальне завдання містить таку структуру.

Зміст. Назви розділів із зазначенням сторінок.

Основна частина включає актуальність обраної теми, необхідність дослідження проблеми, мета і завдання роботи, матеріал, на якому вона буде проведена. Розкриваються сутність, теоретичні засади вирішення зазначеної проблеми, аналіз законодавчої бази. На основі аналітичних даних щодо об'єктів дослідження та інформації здобувач повинен при виконанні індивідуального завдання з даної дисципліни внести пропозиції з проблем удосконалення законодавства. У висновках викладають перелік пропозицій і рекомендацій та практичні результати одержані в індивідуальному завданні.

Список використаних джерел. Повний список використаної літератури з бібліографічними даними джерел, наведений за вимогами державного стандарту.

Текст індивідуального завдання викладається науковою мовою, логічно, послідовно, лаконічно. Основні результати, положення ілюструються таблицями, графіками, діаграмами. Обсяг роботи – 0,5 друкарського листа (20 000 тис. знаків або 10 – 12 сторінок тексту).

Перелік основних тем

1. Методологія наукового дослідження: сутність, структура та функції
2. Характеристика принципів методології наукового дослідження
3. Закони та категорії наукового дослідження
4. Загальнонаукова методологія наукового дослідження
5. Проблеми наукового дослідження публічного управління та адміністрування
6. Гіпотеза та її значення у науковому дослідженні
7. Роль індукції і дедукції у науковому дослідженні
8. Співвідношення законів формальної і діалектичної логіки у науковому пізнанні
9. Загальнонаукова та конкретнонаукова методологія наукового дослідження
10. Емпіричний та теоретичний рівні наукового дослідження
11. Рефлексія як складний соціальний, культурний і мислєдіяльнїсний процес
12. Дискурс у науковому дослідженні
13. Концепт та концепція у науковому дослідженні
14. Принципи діалектики та їх роль у науковому дослідженні
15. Закони та категорії діалектики у науковому дослідженні
16. Магістерська робота як випускова кваліфікаційна робота
17. Планування та організація науково-дослідної роботи магітсрантом
18. Боротьба з плагіатом у науковому дослідженні
19. Теоретико-методологічні засади публічного управління та адміністрування
20. Синергетична парадигма дослідження публічного управління та адміністрування

адміністрування

21. Методологічні підходи до аналізу управлінських явищ та процесів

22. Системний підхід та системна методологія наукового дослідження

23. Інформатика та її роль у науковому дослідженні

24. Інформаціональний метод дослідження наукового дослідження (М.Кастельс)

25. Сучасні статистичні методи, моделі, цифрові технології, спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач публічного управління та адміністрування.

26. Наукові публікації та її основні види

27. Загальна ефективність науково-дослідної діяльності

28. Інформаційна взаємодія та комунікація

Методи навчання

Під час лекційних занять застосовуються:

- 1) традиційний усний виклад змісту теми;
- 2) слайдова презентація.

На семінарських заняттях застосовуються:

- виконання завдань у відповідності до тематики заняття;
- дискусійне обговорення проблемних питань;
- повідомлення про виконання завдань.

Поточний контроль знань з навчальної дисципліни проводиться у формах:

1) перевірки завдань, які були виконані за допомогою комп'ютерної техніки на практичному занятті;

2) усне або письмове (у тому числі тестове) бліц-опитування щодо засвоєння матеріалу попередньої лекції;

3) усне або письмове (у тому числі тестове) опитування на семінарських заняттях. Підсумковий семестровий контроль проводиться у формі усного екзамену з використанням комп'ютерних технологій.

Структура екзаменаційного білету включає три теоретичних питання.

Методи контролю

Під час вибору критеріїв оцінки засвоєння здобувачем програми дисципліни враховано виконання програми і засвоєння матеріалу в частині лекційних та практичних занять, а також виконання передбаченої програмою самостійної роботи. Усі види контролю (усне опитування, письмове опитування, тестове опитування) тісно пов'язані та організовуються так, щоб стимулювати ефективну самостійну роботу здобувачів і забезпечити об'єктивне оцінювання рівня їх знань. Після закінчення вивчення курсу підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі екзамену і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю від 60 до 80 балів включно.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						Всього балів
Розділ 1			Розділ 2			
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60
10	10	10	10	10	10	

Після закінчення вивчення курсу підсумковий контроль з дисципліни проводиться у формі іспиту і здобувач може набрати протягом семестру в точках контролю до 60 балів включно.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота						Сума балів	
Розділ 1			Розділ 2			За підсумками розділів	Екзамен
T1	T2	T3	T4	T5	T6	60	40
10	10	10	10	10	10		
Загальна рейтингова оцінка						100	

Шкала: національна та ЕКТС і критерії оцінювання до визначення рівня знань і навичок

14.1 Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	Відмінно	Зараховано
82 – 89	B	Добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D		
60 – 63	E	Задовільно	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
--------	---	--	---

Критерії оцінювання:

1) «Відмінно» (90-100 балів) – здобувач виявляє всебічні системні і глибокі знання програмного матеріалу, вільно оперує матеріалом, чітко володіє понятійним апаратом, уміє аналізувати і робити висновки;

2) «Дуже добре» (82-89 бали) – здобувач виявляє широкий професійний кругозір, уміння логічно мислити, виявляє достатньо системне і глибоке знання програмного матеріалу, чітко володіє понятійним апаратом, проте у відповідях допускаються окремі неточності, які не змінюють суті питання.

3) «Добре» (74-81 бали) – здобувач виявляє достатньо глибоке знання програмного матеріалу, володіє понятійним апаратом, вміє аргументувати свої відповіді, проте у відповідях допускаються неточності, які впливають на чіткість.

4) «Задовільно» (64-73 бали) – здобувач виявляє не достатньо глибоке знання програмного матеріалу, в основному володіє основним понятійним апаратом, але допускає принципові помилки;

5) «Достатньо» (60-63 бали) – здобувач виявляє слабкі знання, у відповідях не точно формулює причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, оперування фактами відбувається на рівні запам'ятовування, допускаються значні помилки.

6) «Незадовільно» (35-59 бали) – здобувач виявляє значні прогалини в знаннях основного програмного матеріалу, у володінні окремими поняттями, не знає більшої частини фактичного матеріалу, не вміє встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між явищами і процесами, завчивши матеріал без його усвідомлення.

7) «Не зараховано» (0-34 бали) – здобувач не розуміє суті питань, виявляє прогалини в знаннях основного навчального матеріалу, допускає принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, що свідчить про необхідність обов'язкового повторного вивчення дисципліни.

Рекомендована література

Основна література:

1. Актуальні проблеми публічного управління та адміністрування : колективна монографія / за редакцією Н.Б. Кирич ; Тернопільський національний технічний

університет імені Івана Пулюя. Тернопіль : Паляниця В. А., 2020. 267 с.: рисунки, таблиці.

2. Бакуменко В. Д. Методологія системних досліджень в державному управлінні : навч. посіб. / В. Д. Бакуменко, С. О. Кравченко. – К. : ВПЦ АМУ, 2011. – 116 с.

3. Важинський С.Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

4. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.

5. ДСТУ 8302:2015 Національний стандарт України «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання». [Чинний від 2016-07-01]. Вид. офіц. Державна наукова установа «Книжкова палата України імені Івана Федорова», 2016. 20 с.

6. Закон України «Про адміністративні послуги» // <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5203-17#Text>

7. Казаков М.А. Феномен псевдонауки як проблема розвитку сучасного наукового пізнання : автореф. дис. ... канд. філос. наук : 09.00.02 / Казаков Мстислав Андрійович ; Одес. нац. ун-т ім. І. І. Мечникова. Одеса, 2016. 20 с.

8. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковальчук, Л. М. Моїсєєв. – К. : Професіонал, 2007. – 240 с.

9. Кравченко С. О. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / С. О. Кравченко, О. Л. Євмешкіна. – К. : УкрСІЧ, 2018. – 150 с.

10. Крушельницька О. В. Методологія і організація наукового дослідження : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – К. : Кондор, 2006. – 206 с.

11. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

12. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Зацерковний, І. В. Тішаєв, В. К. Демидов. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

13. Методологія наукових досліджень : навчальний посібник / В. С. Антонюк, Л. Г. Полонський, В. І. Аверченков, Ю. А. Малахов. Київ : НТУУ «КПІ», 2015. 277 с.

14. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник / А. П. Ладанюк, Л. О. Власенко, В. Д. Кишенько; Міністерство освіти і науки України, Національний університет харчових технологій. Київ : Ліра-К, 2020. 352 с.

15. Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах : методичні рекомендації / автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець ; редколегія: В. С. Пашкова, О. В. Воскобойнікова-Гузєва, Я. Є. Сошинська, О. М. Бруй ; Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського» ; Українська бібліотечна асоціація. Київ : УБА, 2016. 117 с. URL: https://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/18681/5/Academ_4_12_red1-2.pdf.

Допоміжна література:

16. Основи публічного управління та адміністрування : навч. посіб. Для здобувачів бакалаврського рівня освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування // П. С. Покатаєв, М. А. Латинін, С. В. Степаненко, Г. П. Пасемко, О. М. Таран. - Харків : ТОВ «Оберіг», 2024. 224 с.

17. Пасемко Г.П. Синергетичні аспекти регулювання аграрних відносин: питання методології // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць ХарПІ НАДУ. – 2009. – №2(36). – С. 32 – 41.

18. Пасемко Г.П. Методологія принципу системності в державному регулюванні аграрних відносин // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць ХАРПІ НАДУ. – 2009. – №3 (26). – С. 37 – 46.

19. Пасемко Г.П. Інформаційні засади державного регулювання аграрних відносин: питання методології // зб. наук. праць ОРІДУ. – 2010. – вип. 4(40). – С.168 – 172

20. Пасемко Г.П. Наукові засади дослідження і оцінки ефективності державного регулювання аграрних відносин // Теорія та практика державного управління: зб. наук. пр.- Х.: вид-во ХАРПІ НАДУ «МАГІСТР», 2011.- ВИП. 3 (34).- С.332-342.

21. Пасемко Г.П. Феменологічний підхід до проблем державного регулювання аграрних відносин // Державне будівництво [електронне видання]. – 2011. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

22. Пасемко Г.П., Амосов О.Ю. Зміст і суб'єкти державного регулювання аграрних відносин // Актуальні проблеми державного управління: зб. наук. праць. – Х.: вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2012. – №1(41). – С. 10 – 18.

23. Пасемко Г.П. Результативність державного регулювання аграрних відносин: питання методології // державне регулювання інноваційного розвитку економіки України: стратегічні пріоритети: монографія; за заг. ред. д.держ.упр., проф. М.А. Латиніна - Х. : вид-во ХАРРІ НАДУ «МАГІСТР», 2014. – 320 С.

24. Пасемко Г.П. Синергетично-інформаційні засади регулятивного впливу держави на аграрні відносини // Державне будівництво [електронне видання]. – 2012. – №2. – режим доступу: <http://www.kbuara.kharkov.ua>.

25. Пасемко Г.П., Таран О.М., Бабак Д.Е. Професіоналізм у системі публічного управління як основа розвитку персоналу публічної служби // Економіка та суспільство. 2022. no 42. url:

<https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1650> doi:
10.32782/2524-0072/2022-42-45

26. Пасемко Г.П., Таран О.М. Сучасні напрями розвитку публічного управління: стратегічний форсайт як інструмент управління регіональним розвитком // Журнал з менеджменту, економіки та технологій, № 1, 2024. С.109-124. <https://journal-met.kh.ua/jme01249.html> DOI: 10.69803/2312-3427-2024-1-109.

27. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Розвиток системи публічного управління: комунікаційна стратегія та комунікаційна культура // Електронне наукове видання "Публічне адміністрування та національна безпека". — 2024. — №6(47).<https://doi.org/10.25313/2617-572X-2024-6-9972>

28. Пасемко Г.П., Таран О.М., Гуторова О.О. Напрями розвитку системи публічного управління: формування інформаційної та комунікативної політики в Україні // Електронний науково-практичний журнал «Національні інтереси України». - № 2(2) (2024).

[https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2\(2\)-405-420](https://doi.org/10.52058/3041-1793-2024-2(2)-405-420)

29. Публічне управління: навчальний посібник / Т. М. Лозинська, О. В. Іваніна, Т. О. Щетиніна. – Полтава: ТОВ «АСМІ», 2023. – 186 с.

30. Про вищу освіту. Закон України від 01.07.2014 №1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

31. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 №2657-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

32. Про науково-технічну інформацію: Закон України від 25.06.1993 № 3322-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3322-12#Text>.

33. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26.11.2015 №848-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#top>.

34. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики. Закон України [*№ 2849-IX від 13.12.2022*](#). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text>

34. Чмиленко Ф. О. Посібник до вивчення дисципліни "Методологія та організація наукових досліджень" / Ф. О. Чмиленко, Л. П. Жук. – Д. : РВВ ДНУ, 2014. – 48 с.

35. Шейко В. М. Організація і методика науково-дослідницької діяльності : підручник / В. М. Шейко, Н. М. Кушнарєнко. – 6-те вид., перероб. і доповн. – К. : Знання, 2011. – 310 с.

36. Handbook of research methods in public administration / editors: Gerald J. Miller and Kaifeng Yang. 2nd ed. Public administration and public policy series. 992 p. URL: <http://www.blancopceck.net/Handbook.pdf>.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Президента України. URL: <https://www.president.gov.ua>
2. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://www.rada.gov.ua>.
3. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Національного агентства України з питань державної служби: URL: <http://www.nads.gov.ua>
5. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021–2027 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyistrategiyiregionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>
6. Закон «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо засад державної регіональної політики та політики відновлення регіонів і територій» (2022). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-regions/3525339-vr-uhvalila-zakon-pro-zasadividnovlenna-ta-rozvitku-regioniv.html>

7. Методичні рекомендації щодо порядку розроблення, затвердження, реалізації, проведення моніторингу та оцінювання реалізації стратегій розвитку територіальних громад (2021). URL: <https://decentralization.gov.ua/news/14171>

8. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1602-14#Text>

9. Національна мережа фахівців та практиків з регіонального та місцевого розвитку РЕГІОНЕТ. URL : <http://regionet.org.ua/>

10. Національний інститут стратегічних досліджень (НІСД) <https://niss.gov.ua>

11. Український інститут майбутнього (UIF) <https://uifuture.org>

12. Громадська організація «Україна-2050» <https://ukraine-2050.org/>

Навчальне видання

**МЕТОДИ ДОСЛІДЖЕНЬ У ПУБЛІЧНОМУ
УПРАВЛІННІ**

методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи

Укладачі:

ПАСЕМКО Галина Павлівна
ТАРАН Оксана Миколаївна
ПАВЛЮК Юрій Вікторовіч

Підписано до друку 17.12. 2024 р.

Формат 60 x 84 1/16. Гарнітура Garamond Умовн. друк. арк. – 1,5.

Наклад – 50 прим.

Державний біотехнологічний університет 61002, м. Харків,
вул. Алчевських, 44